

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:
Za navadno dvestopno vrsto se plačuje 6 kr., če se natijone krat.
5 kr. če se tiska skrat.
4 kr. če se tiska skrat-veče pisemke se plačujejo po prostoru.
Za vsak tisk je plačat-kolek (stempel) za 30 k.
Kopirski se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

V tiskar. šotrek in sobota
zahaja in velja v Mari-
boru brez pošiljanja na
dom za vsa leta 4 gl. — k.
za pol leta . . . 4 . . . —
za četrt leta . . . 2 . . . 20 . . .
Po pošti:
Za vsa leta 10 gl. — k.
za pol leta . . . 5 . . . —
za četrt leta . . . 2 . . . 60 . . .
Vredništvo in opravišništvo
je v gosposkih ulicah
(Herrngasse) št. 117.

Ozir na zadnje čase slov. politike.

(Dalje.)

Sedanji slov. oportunci trdijo, da se niso iz sebičnega namena, ali iz pomanjkanja poguma, stanovitnosti in moške značajnosti med dualiste podali, in pri njih ostali, ampak da so to le zato storili, da bi tudi v dualistični eri Slovincem za blagostanje in ravnopravnost narodno skrbeli; vsled tega se nam pogosto s tolikim veseljem pripoveduje, da se imamo grofu Barbi ali kateremu drugemu drž. poslancu našemu za to in ono dobroto zahvaliti, ktere ne bi nikdar dosegli, če ne bi svojih poslancev na Dunaji imeli. Dr. Toman je pa v zadnjem dež. zboru celo take daleč segel, da je novo ustavo kar naravnost — novo srečo Avstriji imenoval. Hvalil se je namreč v dež. zboru Kranjskem (dné 27. avg.) proti poslancu Kromerju, da je bil blizo tistega vira, iz kterega nam je nova ustava — nova sreča prizivala.

Slovinci! kaj pravite k tej „novi sreči“? Kdo bi se pri takovih besedah, ako ž njimi žalostno resničnost primerja, ne spomnil tistega bolnika, kteri je zdravniku svojemu, trdečemu, da je vse dobro, čeravno je revežu vsak dan huje prihajalo, na zadnje na vprašanje, kako da mu je? — odgovoril: „gospod dohtar! meni je tako dobro, da me bo, če se v kratkem kaj ne spremeni, od same dobrote konec“. Tako se godi tudi nam Slovincem. Imamo sicer znani 19. §., ali vendar je resnica, ktero mi noben slovenski oportunec ovreči ne more, da ta slaboslavni §. ni najmanjše premembe, celo pa ne zboljšanja Slovincem prinesel.

Poprashajte dijake slovenske, in povedali vam bodo, da nam dualistična ravnopravnost takove Nemce za učitelje v našo slovensko deželo pošilja, kteri besedice slovenski ne znajo in v zahvalo, da ti na Slovenskem mesto Slovincem služijo, našo deželo „schweineland“ in slovenske časopise „schmierblätter“ imenujejo; poprašajte kmete in povedali vam bodo, da se jim taki uradniki v deželo pošiljajo, kterim je le nemščina eine „landesübliche“, slovenščina pa „eine gottverfluchte sprache“. — Der slave ist ein thier — im deutschen jagdrevier; — er fliehet wie der has' — gehetzt vom deutschen spass“. — Te besede, ktere je nek nemškutarček ljubljanski v svoji nemško-estetični pesmi predlanskem po „Zukunfti“ razglasil, te besede, ktere so tako rekoč evangelium vseh nemških pijonirjev v Avstriji, se niso nad nami morda še nikdar tako uresničevale, ko zdaj, od kar nas dualistična ravnopravnost „osrečuje“, to je, od ker so Blagotinskih lovci, kteri pravijo, da bi z veseljem pozdravili razpad Avstrije, ako jim ona vsaj Cislajtanijo za revier ne garantuje, s pomočjo neslovanskih Poljakov in žalibog tudi s pomočjo slov. „federalistov“, v kozji rog ugnali Slovence, kteri imajo samo to pregreho nad seboj, da so federalizmu udani, ker nečejo v liberalni in ustavni Avstriji biti „ein thier im deutschen jagdrevier“. Da, da, samo za ta revier je šlo nemškim pijonirjem, ko so pri Sadovi otepeni in iz nemške zveze pahneni — spoznali, da niso več vsem Nenemcem avstrijskim kos.

Tako nam se godi gledé narodne ravnopravnosti. Še huje pa se nam godi gledé materjalnega blagostanja. Dualizem je svojim zvestim podpornikom in slovanstvu večidel sovražnim birokratom že tako precej visoke plače za 200 — 500 gld. povišal, tudi ubogemu ljudstvu je previsoke davke za nekoliko povišal in jih bo, kakor nam nova vojaška postava obeta, še in

še poviševati moral; to je sicer nekaka ravnopravnost, ali takova, da se Bogu smili! Dualizem naš je podoben zdravniku, kteri bolnika, ki zarad pomanjkanja krvi še komaj životari, s tem ozdravlja, da mu na vso moč pušča in pijavke nastavlja in še tiste kaplje krvi jemlje, kar jih še ima. Tako se torej dan za dnevom čedalje bolj v djanji razodeva, kar so nekdaj z nami vred tudi vsi slovenski poslanci enoglasno trdili, da kdor dualizem seje, bo le razprtije, nezadovoljstvo in čedalje večje davke žel, kajti le federacija osnovana na podlagi historične in narodne ravnopravnosti in avtonomije zamore davke pomanjšati, vsaka druga politika jih pa množi in množi, ali vse zastonj, ker s tem, da supremacijo tega ali onega naroda podpira, drugim narodom pa ravnopravnost zatira, jih spravlja v sod, ki nima — dna. In tako politiko, naši državni poslanci podpirati ne nehajo in zahtevajo, da bi jim še hvaložni bili in čast skazovali, ako včasih tudi ubranijo, da nam dualistična toča čisto vsega pridelka do tal ne polomasti, in tu pa tam še kakemu stebelcu prizanese.

Zastonj se izgovarjajo, da niso mogli in da še zdaj ne morejo drugače ravnati, češ, da tako najbolje za blagor domovine skrbé, od kar so spoznali, da dualizma ubraniti ne morejo. — Da je to spoznanje precej dvomljivo, omenil sem že zgoraj. Najbrže bi ne bil nikdar v Avstriji nesrečni dualizem obveljal, ako bi bili slov. poslanci Čehom enako mož-beseda ostali, in potem ko so se bili že v reichsrath podali, precej v prvi seji Nemce pobarali: Ali hočejo obstanek Avstrije, ali ne? Ako hočejo, da Avstrija ne razpade, naj prekličejo in zavržejo znani izrek Blagotinskih in naj napravijo iz Avstrije federativno monarhijo, kajti Avstrija ne more cveteti ne živeti, dokler se v njej ravnopravnost narodov v djanji ne uresniči, kakor v svobodni Švajci, kar pa ni mogoče v centralistični, niti v dualistični, če tudi liberalni in ustavni, da se vse kadi, ampak le v federativni Avstriji. — Ako bi Nemci rekli, da jih kratkomalo ni volja v to privoliti, naj jim bi poslanci naši odgovorili: „Ako tega storiti nečete, kažete da tudi obstanka Avstrije nečete. Z Bogom! mi se zborava vašega dalje več vdeleževati ne moremo. Le reformujte, organizujte in eksperimentujte prav energično, kolikor vam drago, ali povemo vam, da po tem potu Avstrije nikdar rešili in osrečili ne bode, temveč doživeli boste, kar želite, razpad, kterega, kakor se sami bahate, raji vidite, nego da bi od svoje supremacijo odstopili in Slovane ne pod seboj, ampak poleg sebe kot ravnopravne, samostojne brate imeli. Ako je vam brez supremacije, predpravic in privilegij nemogoče živeti, nikar se ne hudajte nad Slovani, ako tudi oni, ki največ za obstanek Avstrije žrtvujejo in so jej tudi v najnevarnejih časih zvestobo neoskrunjeno ohranili, brez ravnopravnosti narodne zadovoljni niso in nikdar zadovoljni ne bodo, ker vidi-jo, da se brez nje slovanstvo s tujo supremacijo duševno in materijalno uničuje in na beraško palico spravlja.“ — Tako so imeli poslanci naši storiti in od nepopoljšljivih nemških zasmehovalcev za vselej se posloviti. Mogoče, da bi tudi potem dualizem obveljal; ali naj bi, samo da ga ne bi zastopniki naši podpirali, za kar gotovo niso nikdar izvoljeni bili. Tudi za tiste „dobrete“, za ktere nam oni v dualistični dobi skrbé, in s kterimi svojo nedoljednost kot previdno modro in politično zrelo politiko zagovarjajo in zavoljo kterih vse ugovore in pritožbe rojakov svojih ki ne morejo belo imenovati, kar je črno, kot vráže početje od sebe odbijajo — nam ni posebno mar.

Listek.

Črkarije iz Londona.

(Sv. Valentin 14. febr.)*]

Kaj bi mogel na praznik sv. Valentina bralcem „Slov. Naroda“ iz Londona pripravnejšega pisati, nego svečevanje tega svetnika? Vendar ne straši se dragi bralec, da bi jaz nameraval legendo tega svetnika popisovati. Jaz o sv. Valentinu nič drugega ne vem, nego da je živel nekdaj kot škof, ki je bil prav dobra in ljubeznjiva duša, in zato gotovo ni podoben bil našim nemškutarškim škofom. Ljubeznjiv človek je ta Valentin moral biti: ljubil je iskreno ljudi in gotovo tudi mnogo od njih ljubljn bil. Posnemati se mora to iz posledice, da si ga je sentimentalni in praktični narod angležki za patrona ljubezni izvolil in ga še več nego narodnega Džordža, zmajevega zmagovalca, časti. Valentinov god je toliko znamenit na Angležkem, kakor veseli božič. Pa katoliški bralci, ne smete si misliti, da Angleži ikako po cerkveno tega blaženika svetujejo. Na Angležkem ni poleg nedelje drugega praznika, nego edini božič. Angleži s časom in delom gospodarijo. Svečenje sv. Valentina je zato celo posvetno. Na godovanje (tudi par dni prej in posej) je dovoljeno in svobodno po celi Veliki Britaniji vsakemu človeku brez vse bojazljivosti in brez vse zamere svoje nagnjenje, ljubezen, svoje spoštovanje in obče želje kterikoli osebi pošeno razodeti, t. j. po kakšnem koli znaku ali pomočku zato pripravnem, ki se po pošti pošlje. V to svrhu tudi angleška praktična industrija obilno za takšne sredstva skrbi. Že več kot mesec dni pred Valentinom vidiš po vseh ulicah v prodajalnicah bukvarskih in mnogih drugih vsakovrstnega pozlačenega in posrebrnenega papirja z zaljubljenimi verzji, dosetljivimi šalami, bodočimi satirami in najsmehnišimi

podobami. Velik del teh papirjev je celo podoben onim, ki se pri nas ob novem letu ali na dan godú komu za vezilo ali počestitko pošiljajo, navadno med „nježnimi“ ljudmi, namreč: obrezljan papirec z zaljubljenim ovčarjem in ovčarico, golobicami, parfimiran košek violic, tempelj ljubezni, srce polno zlatih pušic itd. Najlepša je tedaj prilika ta dan vsakemu ljubečemu paru pošiljati si Valentinov, ki so popolnoma pooblaščen srčne skrivnosti in zadeve odkrivati, posebno ker ti poslanci imajo zelo neograničeno svobodo. Misli si zato morete, kolike veljave in važnosti je ta lepa Valentinova prilika nježnim ljubečim srcem, ki si ob drugem času pisati in „darčkov“ pošiljati ne smejo. Glavna pogodba vendar je, da se vsi Valentini (Valentini se namreč imenujejo vse stvari, poslance na Valentinovo) pošiljajo brezimensko. Noben Valentinček ne sme povedati od kod je, kdo ga je poslal; vsakdo mora, če more, osebo sam ugeniti, in to je pri vsem najbolj zanimiva stvar. Največa je prednost tudi v tem, da vsi Valentini morajo biti anonimni: morejo se pošiljati v vsakotero svrhu in namen brez vse sramežljivosti, brez vsega straha, in brez razložka vsakateri osebi. Ako se Valentinček dobro sprejme, je vse samo po sebi dobro, in ta, ki ga je poslal, se lahko po priliki oglasi. Ako pa bi Valentinček veliko nevoljo napravil, nič ne dene, ne vé se kdo ga je poslal; pa tudi ko bi se vedelo, stvar je ipak brez imena. Pri tem pa, ko je stvar takšna, Valentini niso več samo poročniki tiho-sladke ljubezni, temuč vseh raznih šal in najbritkejših satir in celo nesramnih razvaj, kar nikakor ne more sv. Valentinu po volji biti. Valentinčki se tedaj pošiljajo brez razlike starim in mladim, med prijatelji in sovražniki; pošlješ jih svojemu podložniku, vrstniku ali gospodarju, in poveš mu golo brez vseh ovinkov, karkoli ti je na pameti in srcu. Koliko je vsakovrstnih darčkov pripravnih, ki ljubezen in vse takšne srčne zadeve javljajo, si vsakdo lahko misli. Pa ravno tako je tudi lahko možu, da svoji ženi pošlje anonimnega Valentina, kteri jej vse napake njene pové in v smešnih podobah pokaže, kar bi se meuda odlični mož ne drznil inače svoji ženici

*) Zakasnjeno. Vredn.

Slovenci smo že sila mnogo hudega prestali, prestali bi tudi brez tistega, s čemur nam skušajo naši oportunci strupensko grenki dualizem osladiti. — Ali mesto, da bi drž. poslanci naši nepoboljšljive dualiste njih osodi prepustili, in se vsaj zdaj, ko imajo vsaki dan sto in sto dokazov, da so kot poslanci slovenski — na led speljani, od njih poslovili rekoč, da jim vest nikakor več ne pripušča, nam in Avstriji sreče tam iskati, kjer nas le skupna poguba čaka, mesto vsega tega naši „politično zreli“ poslanci čedalje bolj v dualizem rijejo, novo ustavo še celó — „novo srečo“ imenujejo, potem se pa jezé, da je strahota, ako se jim sebičnost, nedoslednost in nezvestoba očita. — Quousque tandem? poslanci slovenski! — Sedanja avstrijsko politiko naj hvalijo plačana peresa in plačani jeziki, kolikor jim drago, ni liberalna in le krivična, ampak tudi nespametna in neavstrijska, da bolj skoro biti ne more. Da se pa vendar le uresničuje, kdo je kriv? — Morda Nemci in Magjari? Nekoliko, ali vse ne, tudi polovico ne; kajti potem ko so sami obstali, da jim je na njih supremaciji več ko na Avstriji ležeče, so oni bolj nedolžni, ko tisti, ki so jim vrata odprli s tem, da so se premalo energično v boji zoper dualizem in za federalizem obnašali. Tega greha vdeležili so se razen Čehov več ali menj vsi avst. Slovani s svojo prepohlevno, globljo naturo, vsled ktere so — vso skrb za boljšo prihodnost ljubemu Bogu, svojim poslancem in dobri sreči prepustili — za narodne in politične stvari še smerom prenemarni, in še le takrat rentočiti začnejo, kedar je že vse prepozno, kedar se pravi: trpi grba, ko morajo žeti, kar je poprej njih lastna nemarnost sejala, pozabivši, da narodna ravnopravnost in samostojnost za narodom ne hodi in da Bog pomaga težaku ne pa ležaku. — (Dalje pr.)

Pisma iz Peterburga.

II.

(Vzhodno vprašanje. Bizantsko carstvo. Bolgari in Grki. Grški duhovniki in Slovani. Ruska politika in diplomacija. Zadnja Črnogorska vojska. Črnogorski knez na Ruskem. Zapadni nameni do Rusije. Ruska vojska. Poljski punt in poljski kmet.)

Vzhodno vprašanje vedno huje in huje postaja. Na Kreti, na Bolgarskem je punt kroničen postal, Romanska je pripravljena po orožji seči. Srbija sicer zdaj dremlje, toda naj pride osodepolni trenotek, bomo videli, koliko časa bodo sedanji magjaronski vladarji srbsko krmilo v rokah obdržali. Da take prilike Črnagora in Grška ne boste zamudili, ni treba da obsirneje dokazujem. Toda onda bo treba slovo dati sanjarijam o Dušanovem in bizantskem carstvu. Srbom bo to lahko. Srbi so Slovani, in duh slovanski na Srbskem še ni ugasnil; naj si Ristić in Blaznavac o tem še toliko nasprotnih nad kujeta. Grki pa bodo morali s tem zadovoljni biti, kar jim po pravici gré. Da bi veliko bizantsko carstvo napravili, to misel naj opusté za vekomaj. Drugi narodi ne bodo hoteli Grkom podpetniki biti, samih Grkov pa je malo; oni se nič ne množijo. Bolgari so zdavnaj že meje tako imenovane Bolgarije prestopili. Zdaj segajo notri do Carigrada in do brega egejskega morja in še dalje. V sedanji Grški je že v začetku tega veka toliko Bolgarov bilo, da je takrat, ko je Grška svojo neodvisnost zadobila, vprašanje nastalo, kateri jezik se ima za državnega oklicati: grški ali bolgarski? *) Da je obveljalo grškemu, krivi so tadajšnji zapadni helenoflci. Kakor Danci in Magjari, gledajo tudi Grki, da si ob stroških družih narodov tisto važnost pribavijo, ki jo sami po sebi nikakor nimajo. Kakor Magjari skušajo tudi Grki ob stroških slovanstva opomoči si. Ta politika je pri Grkih že stara. Da v tem obziru svoj namen doseže, Grku še zveza s Turkom ni presramotna. Od kar si je Turek Srbe in Bolgare podvrgel, je bila grška duhovščina najtrdnéjša podpora turškemu gospodarstvu na Srbskem in Bolgarskem, in najhujša ter najzlobnejša zatiralnica slovanstva. Bela vrana je bil Slovan in je še, ki na Bolgarskem in v tistih krajih Srbije, ki so še pod Turkom, duhovsko čast doseže. Skoraj vsi duhovni v Bosni in Bolga-

*) Grofinja Bagreef-Speranski. Les Pélerins russes à Jerusalem.

riji so rojeni Grki, ki slovanskega jezika ne umejo in ki službo božjo v grškem jeziku opravljajo. Ti duhovni so najmarljivejši turški vohoni, kar se tiče Slovanov, in najhujši preganjalci slovanskih knjig; oni ne dopusté nobene slovanske šole. Gorjé učitelju, ki se drzne mladež po srbski ali bolgarski učiti. Precej ga Turkom denuncirajo, ti pa reveža pošljejo v malo Azijo, ako se mu še kaj hujšega ne zgodi. Bolgare in Bosnjake jarem grške duhovščine bolj tare, ko jarem turških paš. Tisočkrat že se je prigodilo, da soseska svojega grškega duhovna ne pusti v cerkev službo božjo opravljati. Pred tremi leti se je v Nišu prigodilo, da na Veliko noč zavoljo zatiranja naroda in ropanja mladih deklic škofa, Grka po rodu, niso pustili v cerkev. Turški paša pride škofu z dvema bataljonoma nizama na pomoč, ter mu po hudem boji cerkev odpre. To je grško obnašanje proti Slovanom. Zato pa Bolgari že tako dolgo pri Sultanu prosijo, da naj jih reši grškega in da naj jim da lastnega narodnega patriarha. Zato so Srbi v knježevini, precej, ko so Turke iz dežele zgnali, za prvo potrebo spoznali, najpred grško duhovščino iz Srbskega spoditi. *) Čeravno je na Bolgarskem grških duhovnov na tisoče, se vendar krvavih bojev proti Turkom tu dozdej nobeden še vdeležil ni. Čast in slava Grkom za njih hrabrost in navdušenost za svojo neodvisnost in svobodo. Toda pri tem občudevanji njihovega junaštva ne smemo pozabiti dejanskih razmer med njimi in našimi slovanskimi brati. Brez obzira na te žalostne razmere za Grke navdušiti in ko slepec z njimi in za njih v boj zagnati se, bi bilo toliko, ko slovanstvo na Turškem spodkopavati. Pride čas, ko bodo vsi krščanski narodi na Turškem po Turku udarili, toda Slovan za svojo, Grk za svojo neodvisnost, ne pa da gospoduje eden nad drugim; ne, da se Grk namesti Turka na bizantski prestol vsede in za Slovana le jarm premeni. **) Da so Grki na Kreti toliko krvi zastoj prelili, da so v boji proti Turkom samci ostali, ni drugo krivo, kot to, da se Grki za druge narode enake osode niti menili niso — da nočejo na Turškem poznati družega, ko Grka in Turka. Grki dobro vedó, da pride ura, ko bodo slovanski narodi na Turškem tudi za orožje zgrabili. Pa te ure niso hoteli čakati, kajti onda bi bili le enaki med enacimi, kar pa se jim kratko in malo neče. Da v tacih okoliščinah naši vladi, ki se zdaj po narodno obnaša, ne kaže, s celo zapadno Evropo spreti se, samo da podpira grško prenapetost — to mi bo vsak rad pritrtil. Ako je Grkom naše pomoči treba, naj potrpe, da se bo z našimi političskimi namerami vjemalo, storiti tako važen in osodepolni korak, kakoršen bi bil, ko bi mi svoje vojske čez mejo spustili. Kar pa se tiče prav za prav sedanjih grško-turških homatij, je treba bolj na dno pogledati jim. Prepričali se bomo o tem še bolj, da je naše vlade sveta dolžnost, Grkom svojo pomoč odtegniti, ako bi jih vsakako volja bila s Turkom v boj spustiti se.

V desetih letih je zdaj že v drugo, da nas zapadna diplomacija hoče v vojsko zaplesti, a naša diplomacija se ne da zapeljati; ona zanjke, ki se jej stavijo, hitro zapazi. To čast jej moramo dati. Rusija je sila, ki se pri nobenem mednarodnem pitanju ne sme prezirati, in ki se na da zmotiti, je rekel nedavno neki zapadni časniki; časniki, ki se sicer varuje o Rusiji kaj dobrega ziniti. Pred desetimi leti je francoski konsul na Cetinjah tako dolgo Črnogorce proti Turku šuntal in jim pomoč obetal, da so se reveži vsem našim nasprotnim nasvetom v kljub res v boj zamotali, — v boj, v katerem je bilo toliko junaške krvi zastoj prelite. Črnogorci bi bili onda pri vsem svojem junaštvu in srčnosti uničeni, kajti oni niso mogli ubitih vitezov z drugimi nademostovati, Turki pa so na mesto ene razdžane svoje vojske zmerom imeli drugo postaviti. Tak boj je vedno nerazmeren in se

*) Cunibert. Essai de l'histoire de la Serbie.

Pis.

**) Da se to zgodi, si zlasti Angličani prizadevajo. Oni, res, podpirajo Turčijo, toda vedó, da se ta dolgo držala ne bo, so si že zbrali naslednika, in ta je Grk. Kakor hitro Turek oči zatise, sta Grk in Angličan naj boljša prijatelja. Z grškim elementom Angličani mislijo slovanstvo na Turškem zadušiti, in ker jim na severni strani Magjari pri tem delu pomagajo, bi bilo od angleške strani za jugoslovanski grob že skrbljeno. Za ta namen in za nič družega so Angličani brez odkodovanja Grkom jonsko otoke prepustili.

Pis.

povedati. Ravno tako si pomaga z Valentinom žena, da svojemu možu vse jasno odkrije, kar ona o njem misli. Imaš prijatelja ali znanca, na katerem se ti kakšna napaka ne dopada, in si ga ne upaš brez zamere opomniti, pošlješ mu Valentina, ki mu v vsi smešnosti to napako pokaže; Valentin pojde brez overe pred tvoje zapovednika ali mogočnega oblastnika, pred napihnujeno neumnega, kakor pred gizardo koketo, in pokaže vsakemu smešnosti osebné v izbranih karikaturah. V takšnih slučajih Valentin nikakor ne pride z ljubeznivim golobčkom, temuč prav Valentin s trsko, kakor ga Pohoreci poleg Jurja s pušo imenujejo. Z Valentinom se tudi pošiljajo dari vsakere vrste, nadškofu londonskemu (katoliškemu) dr. Manning-u je došlo več Valentinčkov, ktere škof veli na ogenj vreči. Njegov sekretar je vendar mlajši in bolj radoveden, ter si jih ogleda, in glej za Valentinčka najde par banknot po 10 funtov (100 gl.) — Posebno zanimljivo pa je opazovati na dan pred Valentinom ljudi na ulicah in v prodajalnicah. Se ve da največ Valentinov pošilja ženstvo. To se vam žuri in briži iz prodajalnice v prodajalnico, od ulice v ulico; tu si nakupi Valentinov, tam si da po tujih osebah napisati na nje adrese, tam jih oddá na pošto, tu sti dve prijateljici celo v misli in govor zatopljeni, kaj bo ta ali ta rekel, kedar dobi Valentina, kaj si bode mislil, ali bode ugenil ali ne, od kod je itd. Tu vam je smeha in radosti in ploskanja, in vseh mogočih gradov v oblake zidanih. In potem ko je ubogi poštar Valentine prinesel! — to vam je radosti! smeha, šepetanja, govorjenja in prepira! Mladi otroci se Valentinov veselé, ker so jim lepi darčki, kakor pri nas na Miklavževu, samo da Valentine poštmán prinese in našim sv. Miklavž po noči v klobuček, kapico ali škornjo naloži, če so bili pridni. Bolj stari otrokom so Valentin bolj starega pomena — vsakemu po misljenji in čutenji primerno; zato dobro dojde Valentin stari in mladim, ljubečim in neljubečim, da le dojde; naj več dohodkov vendar donaša to Valentinovanje pošti.

Poslednji bosanski kralj.

(Zgodovinsko-romantičen obraz; česki spisal Prokop Chočhaloušek, poslovenil Podgoričan.)

III.

(Dalje.)

„Dobro!“ — zadovoljno Radić prikimá z glavo in šepne sam sebi „saj plašč mu zakriva brado!“ — Obrne se, in bojnikom, ki se mu tlačijo za hrbtom, pové: „Mrtev je!“ —

Vojščaki kimajo z glavami; nobeden ne more spregovoriti, tako so žolostni, a tudi bojé se dramiti sveto tihoto blizu kraljevega trupla. Tihó se bližajo po vrsti drug za drugim. Žalosten, vés žalosten zopet vsak stopi nazaj; mnogo ur je trajalo, predno so se vsi zvrstili ter videli svojega mrtvega kralja.

„Kaj pa ti, Ilija?“ — poprašujo starega vojščaka, ki se ne gene s svojega mesta, „ali ne moraš, ali nečeš še napósled videti svojega kralja? Saj je najrajši imel tebe, saj si bil njegov ljubimec in spremenič iz mladih lét zmérom.“

Ali Ilija ne odgovori nobenemu, otira si solze, ki mu vlahajo po licih. —

Ves tabor je prevzel ta odgošek. V trumo se zberó vojščaki, in posvétujejo se, kaj zdaj, ker je taka nesreča zadéla Bosno.

„Kaj pa zdaj?“ — poprašuje Radić trume. „Brez kralja ne smémo ostati, najbrže kar moremo, moramo iz te zadrege, zato da se ne bode na nesrečo smijal nam sovražnik, brez kralja ne sme biti Bosna, samo en dan ne; ta prokleti Turek težko čaka tiste prilike, da bi si jo osvojil in vklénil v sužnost, nujmo torej, izvolimo si brž drugega kralja!“ —

„Vojvoda Radić je modra glava,“ — rekajo in sploh hvalijo ta nasvét. „Kdo je bil modrejši vodnik,“ — opazujejo nekteri, „in komu spodoblja krona se takó, kakor rodnemu sinu kralja Štefana!“ —

tedaj brez zanesljive podpore ne sme začeti. Le najnadležnejšemu pri-
zadevanju našega poslanca v Carigradu se imajo Črnogorci zahvaliti, da se
ni huje za nje izšlo, da so namreč Turki še o pravem času odnehali. Kaj
pa je storila o tej priliki Francoska za zapeljane Črnogorce? Nič, čisto nič;
celo diplomatično podporo jim je odtegnila. Nadejamo se, da so si Črno-
gorci in njihov knez ta krvavi nauk dobro zapamtili, in da bodo v drugih
tacih prilikah vedeli, koga imajo poslušati in koga ne. Porok temu nam je
nekoliko to, da je zdaj knez črnogorski prišel v Peterburg; pred je o važnih
zadevah le v Pariz hodil za svet prašat. Da so ga važne zadeve sem pri-
peljale, o tem ne dvomimo, kajti za prazne stvari se po zimi tako dolga pot
ne dela. Tudi ne dvomimo, da je dobro opravil, ako smemo soditi po si-
sajnem sprejemu, ktere ga mu je naš carski dvor napravil. Ravno tako srčno,
če prav ne tako sijajno, ga je sprejemal povsod naš narod, kjer se je pri-
kazal, v Moskvi ali Peterburgu. Vprašanje je tedaj: zakaj je Francoska Črno-
gorce tako nadležavala, da naj se s Turkom spreje? Zato, ker je mislila,
da bo s tem tudi Rusijo v vojsko zamostala. Ako bi se bilo to zgodilo,
bi bil precej punt na Poljskem počil, ki je bil od Francoske za ta slučaj
ves pripravljen. Toda naša diplomacija je bila dosti pametna, da se ni dala
na limanico vjeti. Rešila je s svojo previdnostjo Rusijo bojne nevarnosti
v času, ki je bil za nas najbolj neugoden.

Ravno tako je zdaj Francozom množenje naših železnic in preo-
braževanje naše vojske, Angličanom pa napredovanje naših polkov v srednji
Aziji ne da več pokoja. Ne čakajmo, pravi eden, da Rusija najvažnejše
svoje železnice dodela in vojsko popolnoma preinači; ne držimo rok navkriž
tako dolgo, da se Rusi z Afganci združijo, pristavlja drugi. Treba je zamo-
tati jo v zojske, pred ko vse te svoje svrhe doseže. Poskusimo zdaj z Grki.
Zapodimo Turka nanje, morebiti pripravimo medveda, da skoči iz svojega
brloga. Pa medved tudi ta krat brloga ne zapusti, in ga pred zapustil ne
bode, da pride prvi čas za to. Naj se blebeta na Grškem in drugod, kar
se hoče, da naša vlada svoje naloge na jugu ne spolnjuje. Mi jo moramo
le hvaliti, da je tako ravnala, kakor je. Grki pa naj potrpe in čakajo, kakor
morajo čakati tudi drugi narodi ž njimi, ki so še bolj odrešenja vredni.
Grke, kar jih je še pod Turkom, tlačí samo turški jarem, Bolgare in Bosnjake
pa turški in grški.

Čem dalje se da vojska odlašati, tem bolje za Rusijo; dolgo, se
ve, se rešenje vzhodnega pitanja ne bo dalo odkladati. Naše duševne in
materijalne moči zdaj tako rasto, da moremo reči, da smo vsako leto za
sto tisoč vojakov močnejši. Naša vojska vsako leto več izvrstnih novih moči
pridobiva. Ravno tako je z gradivom, ki je oborožanju podloga. Zavodi za
napravljane orožja se hitro množé, zboljšujejo in v umetnosti tako napre-
dujejo, da jim tuje znajdbe več ne zadostujejo. Marsikaka domača znajdbica
je že tu vpeljana, ki jo tuji še ne poznajo: admiral Butakov je znašel za
oklepne ladije čisto novo taktiko, tako da Prusija svoje morske oficirje zdaj
k nam pošilja taktike se učiti. Naše orožje, ki se dela zdaj po Berdanovi
sistemi, ima glas najboljših brzopusek, in kar se tiče artilerije, se obsedna
in nasična naša artilerija z vsako drugo na svetu morete meriti. Pri Sev-
stopolu se je zbudil v naši vojski nov duh, — duh tuhtanja in samosveti;
duh, ki je raste petnajst let neprestano in ki nas navdaja zdaj z najlepšimi
nadami. Z druge strani ginejo daljine. Naše vojske, ki so popred po pol
leta, po deset mesecev potrebovale, da pridejo tje, kamor je bilo treba, bodo
kmalu v stani, v malo dnevih z enega do drugega konca Rusije privreli. In
kar se tiče notrajnih sovražnikov, smo tudi vsako leto na boljšem. Poljski
punt bi nam ne bil več nevaren, če bi prav nobene vojske na Poljskem ne
imeli; puntarsko šljahto, kar je je še, bo držal kmet v brzdi; narod sam bi
zdaj vsak punt zadušil. Gorje tedaj puntarjem! poljski narod bi iztrebil tega
merčesa za vedno večne čase. Oproščenje kmeta plemiškega trinoštva, po-
deljena mu zemljišča, samouprava v soseski in nove sodnije, ki varujejo
kmeta sleparije židovske in naklepov šljahte, vrh tega vpeljanje ljudskih sol,
v kterih se kmet izobražuje in o tem podučuje, kar mu je koristno vedeti

— vse to je stari, puntarski neslovanski šljahiti vrat zlomilo. Mi tedaj mir-
nega srca in polni zaupanja in samosvesti v prihodnost gledamo; paziti nam
je le na to, da se še nekaj časa v kak boj ne zamotamo. Boji, ki se v
srednji Aziji od časa do časa ponavljajo, zdaj še nimajo takega upliva na
evropske razmere, da bi nam mir z velikimi državami kalili.

Dopisi.

V Gorici, 27. febr. — ov. [Izv. dop.] Naši Lahoni so zopet enkrat
zastokali; zopet javno tožijo o ranah, ki jih niso nikdar občutili, zdihujejo
po mačehi „Italiji“, ker mati jim nikdar ne bo in nikdar ni bila. Reprezen-
tanti tukajšnjega Lahonstva so nekteri Italijani, ki so se naselili sem, kakor
še zdaj Rezijanje in Furlanje po Kranjski kramarijo in se naseljujejo. Ti
ljudje bi morali domačim hvaležni biti, da med njimi mirno živé, da jih
prijateljsko ljubijo, kajti veže jili na Gorico večidel materijalni dobiček, in
od kod ta? Mar iz Italije? Koje trgovci nas obiščejo, kakor poleti beli
sneg; par funtov sira, par funtov rajža, in preč je vsa njih trgovina. —
Istina pa je, da Slovenec je goriškemu mestu največa podpora, prvi odje-
malec in prodajalec. Ozrmo se po mestu na tržni dan, tu vidimo tisočero
Slovenec občevari, na zelenem, žetnem in lesnem trgu so ultralahi le bele
vrane; pogledajmo med gostilničarje, med obrtnike, tudi tu se nahajajo Slo-
veneci. Z eno besedo slov. telo je krepko, ali narodno zaspano, brez prave
duše — brez voditeljev. — Dokazati sem hotel le kako močno je goriški
Lah na Slovenca vezan, kakor jermen na opanke, in da bi se ta z onim
materijalno in duševno v italijansko morje potonil, v brezno pogreznil?
Ne, kratko nikar — zoper kaj tacega bi moralo vse Slavjanstvo pro-
testovati.

Drugi in največi del Lahonstva so slovenski renegati z Gor in Krasa,
kar nam ne le njih imena, temveč tudi njih rojstni kraji pričajo; ti od-
padniki — ki se svojega lastnega jezika sramujejo — nasrkali so se tujega
duha, se v tem gojili in Slovenstva najhujši sovražniki postali, deloma ker
so svojim sorodcem sedanjega napredka nevoščljivi, ker peče jih vest narod-
nega izdajstva, deloma pa tudi ker sprevidijo, da le prazno slamo mlatijo
in da treba se bode izgubljenim sinom v očetovalno liho vrniti.

Da so svojega naroda nezvesti sinovi postali, zakrivile so prejšnje
vlade same še naj več; zaničevale in zatirale so slovensko narodnost, kolikor
je le mogoče bilo, širile italijansčino z materino skrbjo, javne službe le ve-
čidel Lahonom podelile, koji element je še dandenes preobilo zastopan. Slo-
venec, pemankovaje mu narodnega poduka, — duševne hrane, primoran je
bil seči po tuji kulturi, se tujščine učiti, ako je hotel izobražen biti in kak
uradni pisac postati. Žalibog, spremenilo se je še malo nam in Avstriji
na škodo!

Kako so italijanissimi vladi čedalje bolj hvaležni za toliko storjenih
dobrot pokazali so iz nova. V nedeljo 21. febr. so prilepili po vseh mestnih
oglih skoz in skoz uporoske, vladi popolnoma nasprotne proklamacije,
Poglejmo to reč bolj natanko. S prva toži „žalostnih“ in „nesrečnih“ do-
golkov, ki so mesto zadnje dni obiskali, naveda bridke osodo Favettija, Ta-
baja, Perica, Rijavica, Penavčiča in Čuka (poitaljanjen Zucchi), čuda vendar,
da med temi mučeniki ni omenjen tudi znani Blažič, ki je v stolni cerkvi
zajec streljal, zdaj pa v tržaški ječi vrane lovi.

Dalje očita ces. namestniku v Trstu, da si je zaprisegel zatreti ita-
lijansko stranko (le škoda da ni res, opraviti bi imel malo), pravi da v ta
namen rabi vsako sredstvo in da je dobra vsaka pretveza za avstrijsko po-
licijo. Tako da je nepostavno, vendar pravično dražila Slovane, ki so šli
k taboru v „Saupasso“ mislé napraviti nerodnosti in potem od italijanske
stranke odgovornost zahtevati. — A vi lahonski polovičniki, ki režete z no-
žem na obe strani, kakor veter piše, niste bili mar prvi, ki ste zoper tabor
zastoj vse žile napeli, ki ste ga hoteli v koreniki s posredstvom župan-

„Rés je to, dà, dà!“ — tleskajo z rokami, „kralj Štefan je sam
svojega sina Tomaževiča določil si za nastponika; saj tudi, koga bi izvolili,
da bi bil boljši kralj in slavnejši vojvoda? Saj ga ni nobenega takega!“

„Resnica, prav rés, da ga ni nobenega!“ — trdé vsi, „le to, zakaj
neki čakamo zdaj, nujmo brž, pozdravimo ga za kralja précej tú!“

„No, le nujmo ga, dobro!“ — zadovoljni so vsi, perjanici in bojne
trume.

Stopijo torej skupaj okrog Tomaževiča in vsi na enkrat zavrisče:
„Zdravstvuj, Štefan Tomaževič, kralj Bosni, kralj naš!“

Rdečica polije Tomaževiča, radost mu vsplamení v očeh; vzeme kal-
pak z glave in priklanja se na vse strani.

„Pozdravili ste me za svojega kralja, junaci!“ — ogovorí jih s krep-
kim glasom, da ga dobro sliši najzadnejši oddelek, „ali je rés to vaša želja,
to vaša resnica, ali ostane to zmeróm tako?“

„Zméro! Slava ti Štefan Tomaževič, kralj Bosni!“ — vskriknejo
vsi na enkrat.

„No, tedaj prav!“ — govori dalje Tomaževič; zopet se pokrije,
vstopi po konci in ponosno z desnico podopre pod pazduho. „To je moja
dedšina, ker sem rodni sin kralja Štefana; ta dedšina pa mi je tem ljubša,
ker mi jo prisoja tudi hrabra vojska, enoglasno prisoja národ. Podajte mi
kraljevo zastavo!“ — ukaže.

Perjanici — varuhi tega kraljevega bosniškega paladija, perjanici jo
izderó iz tal, kjer je trdno stala, vojvoda Radič, prvi za kraljem na vojski,
stopi bliže, prapor sprejme od perjanikov in pred Tomaževiča stopi ž njim.

„Národ te kliče na osaméli prestol.“ — spregovori, ko je vse vtihi-
nilo, „obljubi, da bodeš varoval njegove pravice, pravice vsakega posamez-
nega uda, kakoršne koli vere.“

„Obetam!“ — odgovori Tomaževič s tako gotovostjo, s kakoršno je
po noči Korvinovemu selu obljubil, da prežene patarenske malikovalce.

„Ali obljubiš.“ — povpraša ga vojvoda, „da bodeš skrbel za slavo
in samosvojnost bosniški kroni, da bodeš branil jo vsakojakega sovražnika?“

Tomaževič dvigne desnico in z močnim glasom odgovori: „Obetam!“

„Ali se ne izneveriš sveti Kriščevi veri nikdar?“

„Potlej naj me Bog zapusti in pogubi!“ — odgovori zopet Tomaže-
vič z zvišenim glasom.

„Vi ste čuli njegovo prisego.“ — obrne se vojvoda k vojski, „ali
je resnica, da rodnega sina kralja Štefana — Tomaževiča hočete za svo-
jega kralja?“ —

„Dà dà, hočemo ga!“ — oglasé se oddelki in tleskajo.

Radič poklekne na desno koléno pred Tomaževiča in podáde mu
kraljevo zastavo. „Sprejemi tedaj zastavo, bosniški prapor, na znamenje,
da te je národ izvolil si za kralja, to je znak tvoje kraljeve moči, dokler
nisi še pomaziljen s svetim oljem, in dokler ne zaleskeče kraljevska krona
na tvoji glavi. Dovolí, jasni vladar, da te jaz prvi pozdravim za svojega
kralja!“ — in krikne z zvišenim glasom: „Zdrav, kralj Štefan Tomaževič!“

„Slava, Slava!“ — vriska vojska; orožje se bliska in zvučno žven-
keče; ta prizor, ta vrisk, čudo, da ne omami Tomaževiča.

Rdečica se je razlila novemu kralju po obličji, oko mu plamiče, prsi
se mu dvigajo, in kako ponosno stoji z glavo po konci! Trdno drži pra-
porišče v roci: zarés kazno, da je Tomaževič rojen za kaj imenitnejšega, za
velike čine, za slavnost; da mu krona ne nagne tako lahko glave, in ne te-
žava ni skrb za vlado.

Malo po malo vrisk poneha. Zdaj Tomaževič dvigne težki prapor
samo z eno roko, kakor bi handžar držal v roci, tako ga suče na vse
strani.

(Dalje prih.)

stva zatreti, ki ste ga svetu za Bog zna kak prekucijski zbor razglasili? Tabor je bil — in boče še. Vas pa plačilo čaka.

Naprej naveda v tej proklamaciji vzroke, zakaj so šli v Palmo k obletnici taljanskega zedinjenja, popisuje nasledke tega shoda, se roti proti avstrijski policiji in proti nekim laškim renegatom. — Vse to briga nas malo ali čisto nič, kar nas pa briga je, da „skrivni odbor“ (kakor se imenuje) farnatično preslepljen slovanstvo na Goriškem popolnoma negira, čemur se še celo vsak pošten Italjan, ki količkaj zgodovino in naše razmere pozna posmehljivo čudi. Da se čitatelji tega prepričajo pristavim tu onega odbora lastne besede:

S pregnanstvi in kaznimi se ustvarijo le nespravljivi sovražniki, in Avstrija vé po skušnjah, da s takimi sredstvi se ne zatre italijanstvo te provincije, v kateri bliščeče sonce, je sonce italijansko, v kateri vsak kamen, vsaka kepa zemlje, vsako steblo kaže italijanski izvor. Naravna prava se ne oskrunijo brez kazni, in Gorica, zemlja italijanska boče napela vse svoje moči proti takemu hudobnemu zavratnemu napadu (a infame attentato).

Bi se li človek smejal, ali bi se jezil. Naši Lahoni morajo imeti eno posebno sonce, ker krog in krog in tik mesta, še celo v mestu biva obilo domačih Slovencev; naj pazijo, da jim to sonce v kratkem ne otemni. Mestna imena: Travnik, Prestava, Studenic, Kočevija, Graben (grapa) so jim tudi izvirne italijanske korenike. Njih predniki z končnicami: ič, čič, ik, ar, so bili vsi rojeni Toskančani i Piemonteži. Vse tukajšnje šege so ultraitalijanske, že imamo nekaj voz na dveh kolesih, nekaj vodnih kotljičev, mesto slov. škafov itd. Vse zidovno kamnje je z italjanskega Krasa. — Le škoda, da tudi italijanski prapor še zmirom na „Tricorni“ ne vihra!

Da ne pokvarim preveč prostora, naj med drugim le še omenim, da h koncu proklamacije še Goričanom svetuje, „naj bi se oblekli v žalostno obleko in toliko časa žalovali, dokler boče njih domovina rešena in z ostalo Italijo pod žezlom Viktorja Emanuela združena!“ Ali nič menj?

Duša tega razglasa je pred ko ne znani glavar lahonske stranke Favetti; sicer goriški Lahoni, ki so brez njegova mrtvo telo, nobene literarne zmožnosti nimajo. Pokazala nam boče kaj več sodnijska preiskava, kajti v zaporu je že neki P., koji je zatožen, da je prilepil one razglase na zidove. Zaslišanih je bilo že okolo 100 prič v tej zadevi.

Vse dejanje je res otroško in samo na sebi neumno, kakor v cerkvi petarde spuščati, a za nas Slovane pomenljivo zadosti. Italija išče si stranke na Primorskem, na koje opiraje se položi enega dne „primorsko vprašanje“ na politično mizo. Dober tek! Avstrija, — ako za časa oči ne odpreš, ako ne podpiraš Slovencev, hočem reči, ako ne ustanoviš čedalje bolj potrebno „Slovenijo“, ki boče tebi krepka podpora in mejni steber močan.

Od Zidanega mosta, 2 marca [Izv. dop.] Volitev je izvršena in hvala Bogu, zmaga je naša. Veselje po naši okolici je neizmerno, da se je poštenu slovenski svet v Celji sramote otel, kakor so jo njemu naši nemški zveičarji namenili, in se tudi za tega delj strašno napenjali. To je vendar čudno, kader mi kmetje naše davke odštevamo, ali pa kader se naši sinovi za vojaštvo nabirajo, takrat so skoro sami slovenski kmetji v deželi, kader se pa volitve za kmečki stan vrše, tedaj pa pridemo v tako tovarišijo, da skoro sami več ne vemo, ali smo še na naši domači zemlji, ali smo v kake tuje kraje zabredli. Kar je nam kmetom znano, imajo velikoposestniki, meščjani in tržani, kakor tudi obrtništvo in rudarstvo svoje posebne zastopnike v deželnem zboru, in nam kmetom še ni nigdar na pamet prišlo, se pri njihovih volitvah kaj vtikati. Kader so pa kmečke volitve, takrat hodijo nemški gospodje za kmetom, kakor mačke za miši. Nas Slovencev je malo menj ko polovica v deželi, v tem razmerji mi tudi nosimo naša bremena in vendar je to čudno, da ne smemo v deželnem zboru v Gradcu, kteri bojda tako očetovsko za nas skrbi, več poslancev imeti, kakor osem, in vsih skupaj jih je vendar tri in šestdeset. — Ako bi nam naši nasprotniki teh osem pošteno privoščili, bi se vsaj tolažili, da vendar nekoliko še dihati smemo, ali tudi to nam ne želijo. Povsodi se vrivajo pri privih volitvah med volilne može, pri

volitvi pa s živim glasom našo sramoto kličejo. Gospoda Ulich in znana Tieber sta si v našem okraji toliko prizadevala kako pošteno dušo premiti, da sta si vsak par podplatov zbrusila in že nekoliko jezika, vendar sta se prepričala, da vsa njihova modrost malo pomaga. —

Iz našega kolodvora so vsi železniški uradniki, samo ženske so doma ostale, se prve volitve vdeležili, in bil je izvoljen za volilnega moža kolodvorski oskrbnik, ravno tako v Dolu se je dal voliti rudarski oskrbnik in Hrastnika. Ta dva gospoda sta kot slovenska izvoljenca v Celje šla tam pa se sklepu stanovite družbe za katero še do denes nismo mogli pravega imena najti, pridružila, in čvrsto za našega nasprotnika glasila, Mi smo ta dva gospoda vprašali, zakaj nista za našega narodnega kandidata, ki je vendar v vsih krogih kot pravi slovenski poštenjak poznan, glasovala, pa sta osramotelata pred nami, in nista vedela kaj pametnega povedati. — Drugi krat bi pa tema dvemagospodom svetovali, najbi raje doma ostala, kakor se med slovenske volitve vrivala, mi imamo poštenih kmetov in zvestih narodnjakov dosti, kateri dolžnost volilnega moža bolj razumejo, kakor ona dva. Iz Celja so zadnje dni pred volitve na vse strani metuljčki frčkali in si svoj med nabirali med kmetom in tudi tukaj smo njihovo žviganje zapazili, ali vendar nismo mogli zvedeti, ali so te nedolžne živalice pri nas koga pičile ali ne. —

Politični razgled.

Državnemu zboru je predložil finančni minister račune leta 1865—1866 in minister uka postavo o ljudskih šolah. Na to se je besedovalo o sistemizaciji služeb, ki se imajo na državne stroške oddajati pri deželnih in okrajnih šolskih svetovalstvih. Postava je obveljala; Slovenci, Tirolci in Poljaki so glasovali proti njej, kjer je kakor vsa postava o šolskem nadzorništvu nepostavna. — Brambovski odbor je sklenil zbornici priporočati naj se zavzre postavo o črni vojski. — V finančnem odboru se je sprejela nova finančna postava za leto 1969. Stroški so določeni za 299, dohodki na 296½ milijonov gold; primankljaj znaša torej zopet 2½ milionov gol., ki se znajo na posodo vseti.

Cesar in cesarica sta že na poti v Zagreb. V hrvaškem zboru navadno ni niti toliko poslancev nazočih, da bi bili sklepi veljavni. Vendar se delajo sklepi, veljavni so itak; ali so postavni, nima kdo vprašati.

Dr. Smolka je bil zadnje čase v Berlinu, kjer se je neki razgovarjal tudi z Bismarkom, potem pa v Pragi, kjer se je posvetoval z češkimi narodnimi voditelji. Iz Prage je potoval na Dunaj.

Česka lista „Koruna“, in „Naše Listy“ nočeta o spravi, ktero bi bil imel napeljati dr. Banhans, ničesar vedeti in slišati, Saj tudi ni bilo kaj drugega pričakovati.

Pruski kralj je s prav slovesnim prestolnim govorom odprl severno-nemški državni zbor. Govor pravi, da je prva naloga ministru zunanjih zadev skrbeti za mir; prijateljske razmere do zunanjih držav nam bodo to delo olajševale. Da je vladam res za mir, kaže med drugim tudi pariška konferenca.

Razne stvari.

* (Moderni Atlant). V mariborskem pol. društvu „Fortschritt“ je nek učitelj niže realke z imenom Stopper prevzel delo modernega Atlanta in je prenesel mejo Slovenije od Špilfelda do Konjic, ker je Seidl zmagal. Nemški jezik ima več dobrih izrekov za take ljudi, ki samo do tje vidijo, dokler z nosom dosežejo. Enega teh bi bilo temu gospodu na izbiro dati, če res meni, da bo eden vladen kandidat, posebno pa Seidlnove vrste, rešil narodnostno vprašanje. — Seidl sam pak je govoril o programu narodn. kandidata. Prav; mi mu priporočamo naj ta program primerja z onim nekoga „ponižnega sluga“ (kakor se je sam podpisal.) Videl bo morda kako možu govoriti pristuje, kako ne.

Maribor.

Henrik Murnik,
kamnarski mojster

na cesarski cesti (Kaiserstrasse) za gradom v Mariboru se priporoča za vsakoršna zidarska in umetna kamnosekarska dela, nadgrobnne kamne itd. itd. po nizki ceni.

SOL

živinska, rdeča po 3 gl. 50 kr. cent
siva, „ 2 „ 25 „ „
se dobiva pri

F. Koletniku
v Mariboru

Izdatelj in odgovorni vrednik Anton Tomšič.

Lastniki: Dr. Jože Vešnjak in drugi.

Tiskar Eduard Janžič.

Vino po dražbi na prodaj.

1500 vedrov vina lastnega pridelanja se bo iz zapuščine graščinskega ravnatelja Marka Pongratza

22. t. m.

s posodo, nekoliko brez posode v kletih na Smicbregu in v Slovenski Bistrici v očitni dražbi (licitando) prodalo.

Vina so iz let:

1859, 1861, 1862, 1863, 1865, 1866, 1867
in 1868.

Kdor vino pri dražbi kupi, ima precej plačati 25%, ostanek pa tedaj, kedar bo vino odpeljal, kar se ima v štirih tednih zgoditi.

V Slovenski Bistrici 4. marca 1869.

Dunajska borza od 5. marca.

5% metalike 63 fl. 25 kr.	Kreditne akcije 300 fl. 30 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov. 63 fl. 25	London 123 fl. — kr.
5% narod. posojilo 70 fl. 81 kr.	Srebro 120 fl. 90 kr.
1860 drž. posojilo 104 fl. 75 kr.	Cekini 5 fl. 81 kr.
Akcije narod. banke 786 fl. — kr.	